

دانشگاه شهید مدنی آذربایجان
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی و شیوه نامه اجرایی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه‌ها در تمدن سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی تدوین شد. این آیین نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیرنظام‌های آموزش عالی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است. دوره‌های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستکاری دوره‌های تخصصی»، «کارشناسی ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین نامه‌های جداگانه پیروی می‌کنند.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی‌های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی-واحدی است.

ماده ۴. دانشگاه موظف است در رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و دوره‌ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره الحاقی ماده ۵- گروه های آموزشی موظفند فهرست ترتیب زمانی ارائه دروس را براساس سرفصل مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت برای هر رشته و در هر مقطع به تفکیک نیمسال های تحصیلی تا پایان دوره تحصیلی با در نظر گرفتن پیش نیاز (تقدم و تاخر دروس) تدوین و بعد از تایید در شورای گروه و دانشکده به مدیر امور آموزشی دانشگاه ارسال نمایند. این برنامه درسی پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه لازم الاجرا خواهد بود. ارائه هرگونه درس خارج از برنامه تصویب شده منوط به اخذ مجوز از شورای آموزشی دانشگاه است. مسئولیت کنترل سرفصل و استفاده از سرفصل های جدید تدوین یا بازنگری شده و کنار گذاشتن سرفصل های منسوخ، بر عهده مدیر گروه آموزشی می باشد.

تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

ماده ۶. در صورت به دست نیامدن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره الحاقی ماده ۶- در صورت تصویب در هیئت امنای دانشگاه هزینه انتخاب همان درس یا درس جایگزین آن، برای بار دوم با دانشجویان نوبت دوم یکسان است و برای بار سوم و بعد از آن، این هزینه ۵۰ درصد افزایش خواهد یافت.

ماده ۷. شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود.

تبصره ۲. نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۷- بررسی موجه و یا غیرموجه بودن غیبت در جلسات درس یا امتحان بر اساس شیوه نامه و آیین نامه برگزاری امتحانات مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۷- غیبت در جلسات دو هفته اول هر درس، به دلیل حذف و اضافه یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پیشامد، جزو ۳/۱۶ (سه شانزدهم) غیبت مجاز دانشجو محسوب می شود.

تبصره الحاقی ۳ ماده ۷- ثبت حضور و غیاب دانشجویان در سامانه آموزشی سما، در پایان هر جلسه کلاسی توسط مدرس درس انجام می شود.

ماده ۸. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیتهای کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است.

تبصره ۲. مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی

ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم‌افزاری برای اجرایی سازی این تبصره می باشد.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۸- مدت زمان ثبت موقت نمرات، اعتراض دانشجویان و ثبت نهایی نمرات در مقاطع مختلف تحصیلی، بشرح ذیل است که تمام مراحل آن در سامانه آموزشی سمای دانشگاه انجام خواهد شد.

مقطع	زمان ثبت موقت	زمان اعتراض	زمان ثبت نهایی
کارشناسی	۱۰ روز	تا ۵ روز پس از ثبت موقت نمرات	۵ روز
کارشناسی ارشد	۱۰ روز	تا ۵ روز پس از ثبت موقت نمرات	۵ روز
دکتری	۲۰ روز	تا ۵ روز پس از ثبت موقت نمرات	۵ روز

تبصره الحاقی ۲ ماده ۸- نمرات دروس کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب توأم با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود. نمره ناتمام باید حداکثر ظرف مدت چهل و پنج (۴۵) روز از تاریخ پایان امتحانات همان نیمسال تحصیلی با رعایت مهلت های مذکور در این ماده به نمره قطعی تبدیل شود. چنین درس هایی می بایست در نیمسال تحصیلی دوم هر سال تحصیلی و یا دوره تابستان ارائه شود و در صورت ارائه در نیمسال تحصیلی اول، مهلت اعلام نمره همانند سایر درس ها عادی خواهد بود.

تبصره الحاقی ۳ ماده ۸- مدیر گروه آموزشی موظف است نسبت به ثبت به موقع نمرات همه دروس ارائه شده در هر نیمسال نظارت نماید.

تبصره ۳. مدرس درس موظف است بر گه های امتحانی و سایر فعالیت های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

تبصره ۴. نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می باشد.

تبصره الحاقی ۴ ماده ۸- شیوه نامه تغییر نمره نهایی

مراحل تغییر نمره یک درس پس از نهایی شده آن و به سبب اشتباه مدرس درس، به شرح ذیل می باشد.
۱- مدرس درس باید از طریق اتوماسیون اداری نسبت به تکمیل «کار برگ اصلاح نمره» همراه با ذکر دلیل و مستندات لازم به مدیر گروه مربوطه اقدام نماید. اساتید مدعو که دسترسی به اتوماسیون اداری ندارند می توانند بصورت کتبی درخواست را تقدیم مدیر گروه کرده و رسید دریافت کنند.

۲- مدیر گروه باید حداکثر ۳ روز کاری پس از دریافت نامه درخواست اصلاح نمره به همراه مستندات مربوطه، موضوع را به رئیس دانشکده ارجاع نماید.

۳- رئیس دانشکده باید حد اکثر ۳ روز کاری پس از دریافت نامه ارجاعی از طرف مدیر گروه، درخواست را برای طرح در شورای آموزشی به مدیریت امور آموزشی دانشگاه ارسال نمایند.

۴- در صورت تصویب موضوع تغییر نمره در شورای آموزشی دانشگاه و ابلاغ آن توسط مدیر امور آموزشی به عنوان مصوبه شورای آموزشی، نمره اصلاح شده در سامانه آموزشی سما ثبت خواهد شد.

۵- در صورتیکه حتی یکی از ضرب الاجل ها ذکر شده در مراحل بالا رعایت نگردد، تغییر و اصلاح نمره امکان پذیر نمی باشد.

۶- هر درخواست تغییر نمره در پرونده مدرس، ثبت می گردد.

۷- مواردی که تغییر نمره موجب تغییر وضعیت آموزشی دانشجوی اخراجی شده و تقلیل سنوات مشروطی دانشجوی اخراجی را به دانشجوی مجاز به تحصیل تبدیل می کند و یا در ممتازی و مشروطی دانشجو تأثیر داشته باشد، انجام تغییر نمره امکان پذیر نیست.

۸- عدم محاسبه نمره کار عملی، تحقیق و موارد مشابه به علت تأخیر دانشجو در ارائه آن موجب اصلاح نمره نخواهد شد.

ماده ۹. سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می شود.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می باشد به شرح زیر است:

- مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال؛

- مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی؛

- سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۹- دانشجو می تواند با تشخیص شورای آموزشی از مجموع مرخصی های تبصره ۱ بهره مند شود.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۹- در خصوص مرخصی زایمان اداره آموزش (یا اداره پذیرش و ثبت نام) می تواند راساً نسبت به ثبت مرخصی اقدام نماید ولی تشخیص بهره مندی دانشجو از سایر مرخصی های تبصره ۱ منوط به تصویب شورای آموزشی می باشد.

تبصره الحاقی ۳ ماده ۹- ثبت درخواست مرخصی پیش از آغاز بازه زمانی انتخاب واحد و صرفاً از طریق سامانه درخواست ها، و یا ارائه فرم تکمیل شده مرخصی و ارسال آن از طرف دانشکده با اتوماسیون اداری می باشد. دانشجوی متقاضی استفاده از مرخصی تحصیلی در سنوات مجاز تحصیلی، لازم است از نتیجه آن اطمینان حاصل کند. درخواست هرگونه مرخصی در سنوات غیرمجاز دانشجو، قابل بررسی نیست.

تبصره الحاقی ۴ ماده ۹- برای دانشجویان دارای معافیت تحصیلی جهت استفاده از مرخصی تحصیلی، رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی از نظر نظام وظیفه الزامی است.

تبصره الحاقی ۵ ماده ۹- در شرایط خاص با ارائه دلایل موجه و مستندات لازم حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی، با ثبت درخواست دانشجو در سامانه آموزشی سما و تأیید گروه آموزشی و دانشکده، قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۱۰. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و بصورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

تبصره ۱: تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲: عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پی گیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می شود.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۱۰- در مواردی که دانشجو بنا به دلایلی بر قطعی شدن انصراف خود بلافاصله پس از ارائه درخواست اصرار داشته باشد، لازم است شخصاً حق پس گرفتن انصراف در مهلت دو ماهه را از خود سلب نماید. در این صورت حکم قطعی انصراف دانشجو صادر خواهد شد و مسئولیت و عواقب ناشی از این درخواست متوجه دانشجو خواهد بود.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۱۰- در صورت موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجو، نیمسال های عدم مراجعه دانشجو جزو وقفه تحصیلی با احتساب در سنوات محسوب می گردد.

تبصره الحاقی ۳ ماده ۱۰- در صورت ارائه درخواست انصراف از تحصیل توسط دانشجوی شهریه پرداز قبل از شروع نیمسال تحصیلی مندرج در تقویم آموزشی دانشگاه، هزینه نیمسال از وی دریافت نمی شود. اما در صورت ارائه درخواست انصراف از هنگام شروع نیمسال تا قبل از پایان تاریخ حذف و اضافه، و یا در صورت عدم ثبت درخواست انصراف و حتی با وجود عدم انتخاب واحد، وی ملزم به پرداخت شهریه ثابت است. چنانچه زمان ارائه درخواست انصراف بعد از تاریخ حذف و اضافه باشد، در صورت انتخاب واحد توسط دانشجو یا دانشکده، شهریه ثابت و متغیر نیمسال محاسبه و از وی دریافت می شود.

تبصره الحاقی ۴ ماده ۱۰- درخواست بازگشت به تحصیل دانشجویان انصرافی مشمول که از معافیت تحصیلی بهره مند هستند، در صورتی که در زمان بازگشت به تحصیل از معافیت نظام وظیفه (اخذ کارت پایان خدمت و یا کارت معافیت) بهره مند شده باشند، قابل بررسی نمی باشد.

تبصره الحاقی ۵ ماده ۱۰- در صورتی که دانشجوی منصرف از تحصیل، بعد از انصراف یا عدم مراجعه مدرک تحصیلی دریافت نموده و یا دانش آموخته مقطع پایین تر در دوره تحصیل باشد، درخواست بازگشت به تحصیل مورد بررسی قرار نمی گیرد.

ماده ۱۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می شود.

تبصره ۱: دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند و شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.

تبصره ۲: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند،

نمی شود.

تبصره الحاقی ماده ۱۱- بلااثر نمودن یک درس مردودی از میانگین کل دوره، در هنگام دانش آموختگی دانشجویان کاردانی و کارشناسی و برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی پس از اتمام واحدهای آموزشی دوره توسط اداره کل آموزش دانشگاه انجام می شود. اداره کل آموزش دانشگاه اختیار دارد تنها یک درس مردودی دانشجوی را که دارای پایین ترین نمره وزنی ثبت شده می شود را بلااثر نماید.

ماده ۱۲. معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می شود.

الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبدا کسب کرده باشد.

ب) دروس از دوره یا دوره‌هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی تواند معادل سازی شود.

ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه برای معادل سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجوی، کتبا به وی اطلاع رسانی می کند، ضریب معادل سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی های دانشگاه یا رشته مبدا و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود.

د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می شود.

ه) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازاء معادل سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می شود.

تبصره الحاقی ماده ۱۲- شیوه نامه معادل سازی دروس دانشگاه شهید مدنی آذربایجان در تمام مقاطع تحصیلی

معادل سازی نمرات دروس دانشجویان با رعایت ضوابط مندرج در ماده ۱۲ تحت شرایط ذیل با تاثیر در معدل صورت می پذیرد:

۱- نمراتی قابل معادل سازی هستند که محل تحصیل قبلی دانشجویان دانشگاه های دولتی و شیوه آموزش حضوری باشد. ضریب معادل سازی در این حالت یک می باشد.

۲- نمرات کسب شده در مراکز یا دانشگاه های فنی و حرفه ای، علمی کاربردی، غیر انتفاعی و پیام نور قابل معادل سازی نمی باشد.

۳- نمرات کسب شده در دانشگاه آزاد صرفا وقتی قابل معادل سازی می باشد که واحد دانشگاهی واحد جامع، واحد مرکز استان، و یا واحد علوم تحقیقات باشد. ضریب معادل سازی در این حالت هشت دهم $\left(\frac{8}{10}\right)$ می باشد. نمرات مقطع دکتری قابل معادل سازی نیستند.

۴- حداقل نمره قابل قبول در معادل سازی، پس از اعمال ضریب، به ترتیب ۱۲، ۱۴ و ۱۶ در مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری می باشد.

۵- اعلام رتبه برای دانشجویان مقاطع مختلف دانشگاه شهید مدنی آذربایجان که حداکثر ۳۰ درصد نمرات موثر در معدل معادل سازی شده باشد امکانپذیر است.

۶- در خصوص دانشجویان نوبت دوم به ازای هر واحد معادل سازی شده، وی موظف است هزینه ای طبق تعرفه مصوب

هیات امنای دانشگاه پرداخت نماید.

۷- دروس حوزوی با توجه به ماهیت دروس و شیوه ورود قابل معادل سازی با دروس دانشگاهی نیست.

ماده ۱۳. برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه انجام می شود.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۱۳- برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، که شامل زمان شروع و پایان کلاس ها، زمان شروع و پایان امتحانات، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، با رعایت تبصره ۲ ماده ۸ و تبصره الحاقی آن تا پایان مرداد ماه هر سال در شورای آموزشی دانشگاه مصوب شده و از طریق مدیر آموزش دانشگاه بصورت عمومی اطلاع رسانی می گردد.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۱۳- در مرحله حذف و اضافه امکان اخذ ۲ درس، حذف ۲ درس و تغییر گروه ۲ درس (با رعایت سقف مجاز تعداد واحد) برای دانشجویان مقطع کارشناسی وجود خواهد داشت. حذف درسی که هم نیاز و وابسته درس دیگری است امکان پذیر نخواهد بود. برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی حذف و اضافه وجود ندارد.

تبصره الحاقی ۳ ماده ۱۳- در صورت اضطرار و تا یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً امکان حذف اضطراری یک درس نظری با تأیید گروه آموزشی برای دانشجویان مقطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی که در مرحله آموزشی هستند) با رعایت حد نصاب واحد دوره تحصیلی و مشروط بر آنکه غیبت دانشجو در آن درس بیش از ۳/۱۶ (سه شانزدهم) مجموع ساعات آن درس نباشد، میسر می باشد.

تبصره الحاقی ۴ ماده ۱۳- انتخاب مجدد پایان نامه و یا رساله توسط دانشجویان تحصیلات تکمیلی در هر نیمسال تا مرحله دفاع الزامی می باشد.

بخش دوم: مواد اختصاصی

الف- دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل در دوره های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز را برای دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره ۳. نیمسال هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می شود.

تبصره ۴. حداقل مدت مجاز برای دانش آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیمسال تحصیلی می باشد.

تبصره الحاقی ماده ۱۴- ادامه تحصیل دانشجویان شاغل به تحصیل فاقد معافیت تحصیلی تأیید شده مجاز نمی باشد. از آنجایی که مرخصی تحصیلی دانشجویان جزو سنوات مجاز تحصیلی محسوب شده و مرخصی بدون احتساب سنوات تحصیلی برابر با قانون خدمت وظیفه عمومی موضوعیت ندارد، لذا ضروری است پیش از آن که دانشجویان مشمول خدمت وظیفه عمومی وارد سنوات ارفاقی تقویمی (با محاسبه نیمسال های مرخصی بدون احتساب در سنوات و حذف نیمسال بدون احتساب در سنوات) شوند، مجوز تمدید سنوات خود را اخذ و نسبت به تمدید معافیت تحصیلی خود اقدام نمایند. در این خصوص اداره آموزش دانشکده ها مجاز به تأیید انتخاب واحد دانشجویان فاقد مجوز تمدید معافیت، در سنوات اضافی نمی باشند. باتوجه به اینکه در صورت عدم اقدام به موقع برای تمدید معافیت و عدم ثبت در سامانه نظام وظیفه، دانشجو وارد غیبت خواهد شد؛ لذا مسئولیت هر گونه عواقب ناشی از فقدان معافیت تحصیلی یا تأخیر در صدور آن، حتی در صورت گذراندن واحدهای درسی، به عهده شخص دانشجو می باشد.

ماده ۱۵. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) و کلیه دوره های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱. دانشجوی دوره کارشناسی می تواند همزمان در شیوه های غیرحضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می شود.

ماده ۱۶. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد؛ آن نیمسال، مشروط تلقی می شود. چنانچه دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۱. تعداد واحدهای درسی قابل اخذ توسط دانشجو و شرایط آن در نیمسال پس از مشروطی مطابق ضوابط دانشگاه مندرج در شیوه نامه اجرایی دانشگاه (موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه) و با رعایت مفاد ماده ۱۷ این آیین نامه انجام می شود.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۱۶- حداکثر واحدهای درسی قابل اخذ در نیمسال پس از مشروطی ۱۴ واحد می باشد.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۱۶- چنانچه دانشجو در یک نیمسال تحصیلی مشروط گردیده و در نیمسال تحصیلی بعد از مشروطی، مرخصی تحصیلی اخذ نماید؛ یا وقفه تحصیلی (به هر علتی) داشته باشد یا به هر ترتیبی حذف نیمسال نماید مقررات مربوط به انتخاب واحد دانشجویان مشروط در نیمسال بعدی اعمال می شود.

ماده ۱۷. انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیمسال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.

تبصره ۲. اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳. در نیمسال تحصیلی آخر که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد می تواند صرف نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۴. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته می شود، با تایید گروه

آموزشی، می تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۵. بازه تابستان، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی شود.

تبصره ۶: نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می شود و چنانچه میانگین نیمسال کمتر از ۱۲ کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی شود. ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۷. دانشجو نمی تواند همزمان از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.

تبصره ۸. در صورتی که دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تایید گروه آموزشی می تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۱۷- دانشجو باید تقاضای خود مبنی بر انتخاب واحد دروس معرفی به استاد را از طریق سامانه درخواستها در زمان مقرر شده در تقویم آموزشی، ارائه کند تا پس از بررسی و احراز شرایط انتخاب واحد ثبت شود. پس از آن دانشجو ملزم است در تاریخ تعیین شده نسبت به شرکت در امتحان درس یا دروس معرفی به استاد اقدام نماید. برای این منظور باید با گروه آموزشی و استاد معرفی شده برای فراگرفتن کمتی و کیفی درس بر اساس منابع تعیین شده در سرفصل درس بدون الزام به حضور در کلاس هماهنگی انجام گیرد.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۱۷- در صورت عدم کسب نمره قبولی در درس یا دروس معرفی به استاد، دانشجو موظف است با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی در اولین نیمسال ممکن نسبت به اخذ درس یا دروس باقی مانده اقدام و در تمامی جلسات کلاسی و امتحان پایانی شرکت نماید.

تبصره ۹. چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد تبصره ۸ این ماده بخش نظری آن درس را بصورت معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده ۱۸: دانشجو می تواند در صورت موافقت دانشگاه، یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را در بازه زمانی تعیین شده توسط دانشگاه، حذف کند.

تبصره ۱. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. چنانچه در این نیمسال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی شود.

تبصره ۲. در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تائید عذر موجه دانشجو توسط دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

ماده ۱۹. دانشجو می تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیمسال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات

مجاز تحصیلی استفاده نماید.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۱۹- ثبت درخواست مرخصی صرفاً از طریق سامانه درخواست‌ها، و یا ارائه فرم تکمیل شده مرخصی و ارسال آن از طرف دانشکده با اتوماسیون اداری حداکثر تا قبل از شروع انتخاب واحد هر نیمسال می باشد. عواقب ناشی از اخذ مرخصی تحصیلی مانند عدم ارائه دروس در نیمسال بعد بر عهده دانشجو می باشد.
تبصره الحاقی ۲ ماده ۱۹- دانشجویان شهریه پرداز در صورت مرخصی با احتساب در سنوات، شهریه ثابت و در صورت حذف نیمسال باید شهریه مصوب نیمسال شامل شهریه ثابت و متغیر را به دانشگاه بپردازند.
تبصره الحاقی ۳ ماده ۱۹- دانشجو از نیمسال نهم به بعد مجاز به درخواست مرخصی تحصیلی نخواهد بود.

ماده ۲۰. دانشجوی دوره‌های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می‌تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر «در همان دانشگاه» و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در «سنوات مجاز باقیمانده»، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

۱. نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تایید سازمان سنجش آموزش کشور)، کمتر نباشد.

۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۳. حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.

۴. دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می‌تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱. تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، فقط در رشته‌ها یا گرایش‌های همان مجموعه امتحانی مجاز است.

تبصره ۲. در صورت تغییر رشته، معادل‌سازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این آیین‌نامه قابل انجام است.

تبصره ۳. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.

ماده ۲۱. تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه‌پرداز به رایگان، از غیرحضور به نیمه حضوری و حضوری، و از نیمه حضوری به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۲۱- تغییر رشته، دانشجو را از مقررات حداکثر مدت تحصیل (ماده ۱۴ و تبصره‌های مربوط به آن) معاف نمی کند.
تبصره الحاقی ۲ ماده ۲۱- تغییر رشته در دوره‌های تحصیلی هم عرض صورت می گیرد. تغییر رشته از دوره‌های پایین به دوره‌های بالاتر ممنوع است، ولی برعکس آن مجاز است.
تبصره الحاقی ۳ ماده ۲۱- سوابق آموزشی دانشجوی تغییر رشته، انتقال یا تغییر رشته توأم با انتقال از لحاظ تعداد نیمسال‌های مشروطی در رشته جدید محاسبه می شود.
تبصره الحاقی ۴ ماده ۲۱- چنانچه دانشجو در آخرین نیمسال رشته قبلی مشروط شده باشد، در نیمسال بعدی در رشته جدید، حداکثر می تواند ۱۴ واحد درسی انتخاب نماید.
تبصره الحاقی ۵ ماده ۲۱- میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین نامه جامع میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب وزارت انجام می شود.

ماده ۲۲. دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگرد پروری و نقش مربیگری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان «راهنمای (مشاور) آموزشی» به صورت رسمی تعیین و بر اساس شیوه نامه مصوب وزارت که به همین منظور ابلاغ می شود، اقدام نماید.

تبصره الحاقی ماده ۲۲- راهنمای آموزشی از سوی گروه آموزشی مربوط برای دانشجویان هر ورودی در هر رشته انتخاب و معرفی می شود. راهنمای آموزشی ضمن آشنا کردن دانشجویان به مقررات و ضوابط آموزشی و ارزیابی مداوم و شناخت وضعیت تحصیلی آنان، وظیفه هدایت تحصیلی و برنامه ریزی درسی دانشجویان را از ابتدای ورود به دانشگاه تا هنگام دانش آموختگی در مسائل آموزشی مانند انتخاب واحد، حذف و اضافه دروس، رعایت پیش نیاز دروس، حذف اضطراری و نظایر آن برعهده دارد.

مشخصات راهنمای آموزشی در سامانه آموزشی سما توسط اداره آموزش دانشکده ثبت می شود و دانشجویان در طول سنوات تحصیلی، موظف به مراجعه به راهنمای آموزشی خود و رعایت نظرات آموزشی او هستند؛ در غیر این صورت، تبعات آموزشی به عهده دانشجو است.

ماده ۲۳. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی بگذرانند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می شود.

تبصره ۱. در رشته های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی).

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳. مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می شود.

تبصره الحاقی ماده ۲۳- تقاضای دانشجو برای اخذ مدرک کاردانی بایستی از طریق سامانه درخواست ها و یا ارائه درخواست کتبی به دبیرخانه معاونت آموزشی انجام پذیرد.

ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش آموختگی بیابد در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود. پرداخت هزینه این دروس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

ماده ۲۵. تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.

ب- دوره کارشناسی ارشد

ماده ۲۶. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر ۱ نیمسال تحصیلی با تائید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۲۶- اختیار تمدید سنوات موضوع تبصره ۲، به دانشکده واگذار می گردد مشروط به اینکه فرم تمدید سنوات موجود در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی، در موعد مقرر تکمیل و از طریق اتوماسیون اداری به معاونت آموزشی دانشگاه ارسال گردد.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۲۶- در صورت تصویب در هیات امنای دانشگاه، تمدید سنوات نیمسال پنجم غیر موجه دانشجویان، موضوع ماده ۳۲ آئین نامه یکپارچه، بصورت رایگان خواهد بود.

ماده ۲۷. دانشجو می تواند در صورت تائید دانشگاه با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره الحاقی ماده ۲۷- ثبت درخواست مرخصی صرفا از طریق سامانه درخواست ها، و یا ارائه فرم تکمیل شده مرخصی و ارسال آن قبل از شروع نیمسال از طرف دانشکده با اتوماسیون اداری می باشد.

ماده ۲۸. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۲۹. نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود. ۲ نیمسال مشروطی اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد منجر به محرومیت از تحصیل دانشجو می شود.

ماده ۳۰. اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. اما در مشروط شدن دانشجو بی تاثیر است.

ماده ۳۱. در شرایط اضطرار، حذف یک درس با درخواست کتبی دانشجو و تایید دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب آن نیمسال در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۳۲. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاد (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تصویب پیشنهاد در موعد مقرر در دانشگاه، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۶ این آیین نامه نمی شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۶ موجه قلمداد نمی شود. چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال تحصیلی چهارم پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۳۲- شرایط و نحوه تعیین استاد راهنما به شرح ذیل می باشد:

- ۱- استاد راهنما به پیشنهاد دانشجو و با موافقت استاد و تصویب در شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، از اعضای هیات علمی دانشگاه تعیین می شود.
- ۲- انتخاب استاد راهنما توسط دانشجو باید حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی انجام شود.
- ۳- اعضای هیات علمی با مرتبه استادیار و بالاتر در صورت درخواست ظرفیت پذیرش دانشجو توسط گروه می توانند راهنمایی دانشجویان را برعهده بگیرند.
- ۴- استاد راهنمای دوم در صورت درخواست استاد راهنمای اول از افراد حائز شرایط راهنمایی از داخل دانشگاه و یا خارج دانشگاه تعیین خواهد می شود.
- ۵- سقف ظرفیت پذیرش راهنمایی پایان نامه دانشجویان کارشناسی ارشد توسط اعضای محترم هیات علمی حائز شرایط، بصورت تجمیعی با دانشجویان دکتری تحت راهنمایی، در جدول ذیل بند ۵ تبصره الحاقی ۱ ماده ۴۵ آمده است.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۳۲- شرایط و نحوه تعیین استاد مشاور به شرح ذیل می باشد:

- ۱- استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تصویب در شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، تعیین می شود.
- ۲- حداکثر تعداد استاد مشاور برای یک پایان نامه ۲ نفر می باشد.
- ۳- استاد مشاور باید دارای یکی از شرایط زیر باشد:
 - الف- عضو هیات علمی دانشگاه های دولتی و یا دانشگاه های معتبر خارج از کشور باشد.
 - ب- پژوهشگر پسا دکتری و یا فارغ التحصیل دانشگاه های دولتی و یا دانشگاه های معتبر خارج از کشور به شرط ارائه دلایل توجیهی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه.
 - ج- افراد شاغل متخصص در سازمان ها با حداقل مدرک کارشناسی ارشد به شرط ارائه دلایل توجیهی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه.

تبصره الحاقی ۳ ماده ۳۲- نحوه تصویب پیشنهاد (پروپوزال) به شرح ذیل می باشد:

- ۱- اختیار تصویب پیشنهاد به شورای دانشکده واگذار می گردد، که تمام مراحل آن از درخواست دانشجو تا تصویب در دانشکده، باید در سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی دانشگاه (ژیرو) ثبت گردد.
- ۲- هرگونه تغییر در موضوع پیشنهاد باید به تایید گروه راهنمایی (اساتید راهنما و مشاور)، شورای گروه و دانشکده برسد. در اینصورت دفاع دانشجو مستلزم سپری شدن سه ماه از تاریخ تصویب تغییر موضوع در دانشکده، با رعایت حداقل زمان ۵ ماهه از تاریخ تصویب پیشنهاد، اولیه است. ضمناً موضوع به شرطی قابل طرح در جلسه است که مستندات جدید ارائه شده از سامانه ایرانداک نشان دهنده تکراری نبودن موضوع باشد
- ۳- ارائه مدارک زیر برای تصویب پیشنهاد در دانشکده از طرف دانشجو، گروه و دانشکده، الزامی است:
 - الف) فایل word و pdf پیشنهاد مطابق با نمونه موجود در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه.
 - ب) گزارش پیشینه پژوهش از ایرانداک.
 - ج) فرم تکمیل شده تایید طرح پیشنهادی پایان نامه ی کارشناسی ارشد.

ماده ۳۳. چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیرمرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته

شود ملزم به گذراندن حداکثر ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه پرداز) برای دروس جبرانی توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره ۱. گروه آموزشی مربوطه، درس و تعداد واحد آن را بر اساس میزان مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین می کند.

تبصره ۲. دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاس های دایر دوره کارشناسی (همان دانشگاه یا به صورت مهمانی) بگذراند و دانشگاه نمی تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۳۳- در مواردی که رشته یا گرایش رشته دوره کارشناسی، مرتبط است ولی سرفصل رشته، گذراندن برخی واحد های جبرانی را الزامی کرده باشد با پیشنهاد گروه و تایید دانشکده و تصویب در شورای آموزشی دانشگاه هزینه ای از دانشجویان اخذ نخواهد شد.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۳۳- دروس جبرانی بایستی تا پایان نیمسال دوم تحصیلی انتخاب و گذرانده شود.

تبصره الحاقی ۳ ماده ۳۳- کسب نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی، الزامی است و نمره دروس جبرانی در کارنامه دانشجو ثبت می شود، اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات وی، منظور نمی شود.

تبصره الحاقی ۴ ماده ۳۳- به ازای گذراندن ۸ تا ۱۲ واحد درسی از دروس جبرانی، یک نیمسال تحصیلی به سنوات مجاز تحصیل دانشجو، اضافه می شود.

ماده ۳۴. «تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است. اما تغییر گرایش فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور با تأیید دانشگاه و در همان دانشگاه با تأیید دانشگاه مجاز می باشد.

تبصره الحاقی ماده ۳۴- در صورت ضرورت انتخاب دروسی که در دانشگاه ارائه نشده است، دانشجوی کارشناسی ارشد می تواند به تشخیص گروه آموزشی، دانشکده و تایید مدیریت آموزش دانشگاه، حداکثر ۶ واحد از آن دروس را به عنوان مهمان تکدرس در دیگر دانشگاه های دولتی بگذراند.

ماده ۳۵. دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان نامه و تأیید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیئت داوران از پایان نامه خود دفاع کند.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۳۵- ترکیب هیات داوران به صورت ذیل می باشد:

- ۱- استاد یا اساتید راهنما.
- ۲- استاد یا اساتید مشاور.
- ۳- حداقل یک نفر از اعضای هیات علمی در رشته و گرایش مربوطه با مرتبه حداقل استادیار به عنوان داور پایان نامه، که با تایید گروه و تصویب دانشکده تعیین می گردد.
- ۴- نماینده تحصیلات تکمیلی بدون حق رای و نمره.
- ۵- در پایان نامه های بدون مشاور و استاد راهنمای دوم، حضور دو داور الزامی است.
- ۶- حضور تمام اعضای هیات داوران در جلسه دفاع الزامی است.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۳۵- شرایط لازم برای دفاع دانشجو از پایان نامه و نحوه صدور مجوز آن به صورت ذیل می باشد:

- ۱- دانشجو باید قبل از درخواست مجوز دفاع، نسبت به انتخاب واحد پایان نامه اقدام نماید.
- ۲- پایان نامه، باید مطابق دستورالعمل نحوه نگارش پایان نامه موجود در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهیه شود.
- ۳- اختیار صدور مجوز دفاع از پایان نامه های کارشناسی ارشد به دانشکده تفویض می گردد.

۴- درخواست مجوز دفاع صرفاً از طریق سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی دانشگاه (ژیرو) امکان‌پذیر است.

۵- سپری شدن حداقل ۵ ماه از تاریخ تصویب پیشنهاد در دانشکده الزامی است.

۶- گذراندن کلیه واحدهای درسی با حداقل میانگین ۱۴ قبل از تقاضای مجوز دفاع الزامی است.

۷- آخرین تاریخ دفاع دانشجویان از پایان نامه کارشناسی ارشد در نیمسال های دوم تا ۳۱ شهریور و در نیمسال های اول تا یک روز مانده به شروع نیمسال دوم می‌باشد.

۸- تکمیل فرم تعهد نامه اصالت پایان نامه.

۹- ارائه گزارش همانندجویی از سامانه ایرانداک. در خصوص پارساهایی که به زبان های غیر فارسی نوشته می شوند مرجع تعیین میزان مشابهت با دیگر اسناد، سامانه های ithenticate.com (در خصوص پارساهای انگلیسی) و سمیم نور samimnoor.ir (در خصوص پارساهای عربی) می باشد.

تبصره الحاقی ۳ ماده ۳۵- دانشجوی بعد از کسب نمره قبولی در پایان نامه، باید مطابق دستورالعمل آمده در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه، نسبت به تحویل پایان نامه و تسویه حساب اقدام نماید.

ماده ۳۶. نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)

- قبول با درجه؛ متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴)، خوب (۱۷/۹۹ - ۱۶)، خیلی خوب (۱۸/۹۹ - ۱۸) و یا عالی (۲۰ - ۱۹)

تبصره ۱: تغییر نمره پایان نامه که توسط هیئت داوران تایید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ عنوان مجاز نیست.

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح پایان نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تایید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان نامه را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳. چنانچه ارزشیابی پایان نامه مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۷. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان نامه است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به استثنای پایان نامه به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان نامه داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان نامه نشود از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۳. در رشته هایی که در برنامه درسی آنها، پایان نامه پیش بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند و

شرط موفقیت در دفاع از پایان نامه، از شروط ملاک دانش آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می گردد.

تبصره ۴. دانشگاه می تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

تبصره ۵. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان نامه است.

ماده ۳۸. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

ج- دوره دکتری تخصصی

ماده ۳۹. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر دو نیمسال تحصیلی به شرط تایید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۳۹- اختیار تمدید سنوات موضوع تبصره ۱، به دانشکده واگذار می گردد مشروط به اینکه موارد ذیل رعایت شود:

- ۱- پیشنهاد (پروپوزال) رساله دانشجو در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مصوب شده باشد.
- ۲- فرم گزارش پیشرفت تحصیلی توسط دانشجو تکمیل و پس از تایید در گروه و دانشکده از طریق اتوماسیون اداری به معاونت آموزشی دانشگاه (یا اداره تحصیلات تکمیلی) ارسال گردد.
- ۳- فرم تمدید سنوات موجود در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی، در موعد مقرر تکمیل و از طریق اتوماسیون اداری به معاونت آموزشی دانشگاه (یا اداره تحصیلات تکمیلی) ارسال گردد

تبصره الحاقی ۲ ماده ۳۹- در صورت تصویب در هیات امنای دانشگاه، تمدید سنوات نیمسال نهم غیر موجه دانشجویان، موضوع ماده ۴۳ آئین نامه یکپارچه، بصورت رایگان خواهد بود. ولی برای تمدید سنوات نیمسال دهم شهریه مصوب هیات امنا اخذ خواهد شد.

تبصره ۳. تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۴۰. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو به هر دلیل نتواند درسی را بگذراند، و درس مذکور مجدداً در دانشگاه ارائه نشود، می‌تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریز نمرات ثبت می‌شود و در میانگین نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۴۰- تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۲ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد پژوهشی است که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ می‌شود.
تبصره الحاقی ۲ ماده ۴۰- تکرار دروسی را که دانشجو قبلاً در دوره کارشناسی ارشد گذرانده است، در صورتی که عنوان درس بر اساس سرفصل برنامه مصوب دوره دکتری باشد، مجاز نیست.
تبصره الحاقی ۳ ماده ۴۰- گروه آموزشی باید در تنظیم برنامه درسی بر اساس سرفصل، چنان عمل نماید تا اخذ تمام واحدهای درسی دوره آموزشی در دو نیمسال امکان‌پذیر باشد. دانشجو باید در هر نیمسال تحصیلی در دوره آموزشی حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد اختیار کند.
تبصره الحاقی ۴ ماده ۴۰- چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیرمرتبط با رشته دوره کارشناسی ارشد خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود ملزم به گذراندن حداکثر ۹ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. در ارایه دروس جبرانی رعایت موارد ذیل الزامی است:
۱- پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه پرداز) برای دروس جبرانی توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.
۲- دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاس‌های دایر دوره کارشناسی ارشد (یا به صورت مهمانی) بگذراند و دانشگاه نمی‌تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.
۳- کسب نمره ۱۴ در دروس جبرانی، الزامی است و نمره دروس جبرانی در کارنامه دانشجو ثبت می‌شود، اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات وی، منظور نمی‌شود.
۴- به ازای گذراندن حداقل ۶ واحد درسی از دروس جبرانی، یک نیمسال تحصیلی به طول مدّت تحصیل دانشجو، افزوده می‌شود.

ماده ۴۱. برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه نامه ابلاغی معاونت آموزشی وزارت الزامی است.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۴۱- دانشجوی باید تا پایان نیمسال اول نسبت به تعیین تکلیف شرایط احراز بسندگی زبان خارجی خود اقدام نماید. شیوه نامه احراز بسندگی زبان خارجی در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه آمده است. در اجرای تبصره ۵ ماده ۲ آن، لیست حداقل نمرات آزمون‌های مورد تایید با در نظر گرفتن رشته، بشرح جدول زیر می‌باشد. در مواردی که حدنصاب دفاع مشخص شده، حدنصاب آزمون جامع ۷۰ درصد آن منظور می‌گردد.

حدنصاب دفاع: ۵۰ (از ۱۰۰)	MSRT (MCHE)
حدنصاب دفاع: ۵۰۰ (از ۶۷۷)	TOLIMO
حدنصاب دفاع: ۵۰۰ (از ۶۷۷)	TOEFL-PCB
حدنصاب دفاع: ۱۷۳ (از ۳۰۰)	TOEFL-CBT
حدنصاب دفاع: ۶۱ (از ۱۲۰)	TOEFL – IBT
حد نصاب دفاع: ۶ (از ۹)	IELTS - Academic
حد نصاب دفاع: ۵۰ (از ۱۰۰)	آزمون‌های زبان انگلیسی داخلی دانشگاه‌های دولتی دارای مجوز برگزاری آزمون
برای دانشجویان رشته زبان انگلیسی، کسب حداقل سه چهارم نمره کل الزامی است.	
برای دانشجویان رشته‌های «زبان و ادبیات عربی» و «علوم قرآن و حدیث»، کسب حداقل ۹۰٪ حدنصاب قبولی در یکی از آزمون‌های زبان انگلیسی برای شرکت در ارزیابی جامع و دفاع از رساله کفایت می‌کند.	
برای دانشجویان رشته «فلسفه و کلام اسلامی»، آزمون بسندگی زبان عربی به جای آزمون زبان انگلیسی با کسب حداقل نمره ۳۵ برای شرکت در ارزیابی جامع و حداقل نمره ۵۰ برای اخذ مجوز دفاع کفایت می‌کند. همچنین برای دانشجویان رشته «زبان و ادبیات عربی»، آزمون بسندگی زبان عربی به جای آزمون زبان انگلیسی با کسب حداقل نمره ۵۵ برای شرکت در ارزیابی جامع و حداقل نمره ۶۵ برای اخذ مجوز دفاع کفایت می‌کند.	
برای دانشجویان تمام رشته-گرایش‌ها که با استفاده از سهمیه شاهد و ایثارگری پذیرفته شده‌اند، کسب حداقل ۸۰٪ حدنصاب نمره زبان جهت شرکت در ارزیابی جامع و دفاع از رساله کفایت می‌کند.	

تبصره ۱. حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع، ۱۶ است. در غیر این صورت، دانشجو مجاز است، صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند. در صورت عدم کسب نمره، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می‌شود.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۴۱- ارزیابی جامع، به منظور احراز قابلیت‌های آموزشی و پژوهشی، خلاقیت و توانایی ابتکار دانشجویان دوره دکتری تخصصی، برای ورود به مرحله پژوهشی برگزار می‌شود. تمامی دانشجویان دوره دکتری تخصصی دانشگاه ملزم به گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع هستند.

نحوه ارزیابی جامع بصورت ذیل می‌باشد:

۱- ارزیابی جامع در طول سال تحصیلی در سه بازه زمانی اول تا آخر ماه‌های اردیبهشت و آبان و همچنین از ۱۵ بهمن الی ۱۴ اسفند هر سال برگزار می‌شود.

۲- ارزیابی جامع از محتوای سه یا چهار درس از دروس اصلی حداقل ۸ واحد، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای

گروه مربوطه و به صورت کتبی و شفاهی، حداکثر در دو روز (متوالی یا غیر متوالی) برگزار می‌شود.

۳- در مواردی که این شیوه نامه مغایرتی با سرفصل مصوب مورد استفاده در رشته گرایش مورد نظر، داشته باشد سرفصل مورد استناد قرار خواهد گرفت.

۴- دانشجو موظف است در نیمسالی که قصد گذراندن ارزیابی جامع را دارد، واحد ارزیابی جامع را با کد مربوطه، مشابه سایر واحدهای درسی انتخاب نماید.

۵- درخواست مجوز ارزیابی جامع، مطابق با فرم موجود در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه، تکمیل و پس از تایید در گروه و دانشکده، حداقل ۱۰ روز قبل از تاریخ پیشنهادی آزمون، از طریق اتوماسیون اداری به اداره تحصیلات تکمیلی ارسال می‌شود. در صورت تایید مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه، مجوز صادر می‌شود و دانشجو باید در ارزیابی جامع مطابق تاریخ مقرر شرکت نمایند. هرگونه تغییر در تاریخ، دروس و ترکیب هیات داوران، مستلزم اخذ مجوز از مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

۶- پس از تأیید تحصیلات تکمیلی دانشکده و پس از اخذ مجوز از اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه، دانشجو باید در ارزیابی جامع شرکت نمایند.

۷- ترکیب هیأت برگزارکننده ارزیابی جامع با تصویب شورای گروه آموزشی به صورت ذیل تعیین می‌شود:

- استاد/استادان راهنما
- استاد/استادان مشاور (در صورت وجود)
- دو نفر داور (یک نفر از اعضای هیأت علمی داخل دانشگاه و یک نفر از اعضای هیأت علمی خارج از دانشگاه)، که یکی از آنان باید با مرتبه دانشیار یا استاد باشد.
- نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه (بدون حق رای)

۸- میانگین کل نمرات دانشجو در ارزیابی جامع، از میانگین نمرات آزمون کتبی با اعمال ضریب ۰/۷ و آزمون شفاهی (مصاحبه) با اعمال ضریب ۰/۳ حاصل می‌شود و نباید کمتر از ۱۶ باشد.

۹- نتیجه ارزیابی جامع باید پس از تأیید گروه و دانشکده در قالب فرم موجود در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی، حداکثر تا یک ماه به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام گردد. در صورت تأخیر در ارسال مستندات در موعد مقرر، دانشکده موظف است صورتجلسه آزمون را به همراه گزارش علل تأخیر، جهت تصمیم گیری نهایی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید.

۱۰- در صورت عدم موفقیت دانشجو در ارزیابی جامع، دانشجو می‌تواند فقط یک بار دیگر (بعد از ۶ ماه) در ارزیابی جامع شرکت کند. در هر صورت، دانشجو حداکثر تا پایان نیمسال پنجم تحصیلی باید ارزیابی جامع را با موفقیت گذرانده باشد.

۱۱- چنانچه دانشجویی تا پایان نیمسال پنجم تحصیلی نتواند ارزیابی جامع را با موفقیت بگذراند، باید درخواست خود را برای برگزاری ارزیابی جامع، به همراه ادله توجیهی (علل تأخیر) به صورت مکتوب ارائه نماید تا به صورت موردی جهت تصمیم‌گیری در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه طرح گردد. در هر صورت چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال هفتم تحصیلی موفق به گذراندن ارزیابی جامع نشود، از ادامه تحصیل محروم می‌گردد.

۱۲- چنانچه دانشجویی پس از ۲ بار شرکت در ارزیابی جامع نتواند نمره قبولی کسب نماید، شرکت وی در ارزیابی جامع برای بار سوم، منوط به موافقت شورای بررسی موارد خاص است.

تبصره ۲. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۴۲. «تغییر رشته» یا «انتقال» یا «تغییر گرایش» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

تبصره الحاقی ماده ۴۲- در صورت ضرورت انتخاب درسی که در دانشگاه ارائه نشده است، دانشجوی دکتری می‌تواند به تشخیص گروه آموزشی، دانشکده و تایید مدیریت آموزش دانشگاه، آن درس را به عنوان مهمان تکدرس در دیگر دانشگاه‌های دولتی بگذراند.

ماده ۴۳. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و موضوع رساله خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب گروه آموزشی برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله در موعد مقرر در گروه آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۳۹ این آیین‌نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ موجه قلمداد نمی‌شود.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۴۳- نحوه تصویب پیشنهاد به شرح ذیل می‌باشد:

۱- دانشجو موظف است از نیمسال دوم تحصیلی بر روی موضوعی که توسط استاد راهنما برای او مشخص شده مطالعه و طرح پیشنهادی رساله خود را تحت راهنمایی استاد راهنما تهیه کند و پس از تایید اولیه استاد راهنما، و قبولی در ارزیابی جامع، تحویل گروه آموزشی نماید.

۲- در گروه آموزشی با مشخص کردن دو نفر داور با رعایت گرایش و تخصص، برای جلسه دفاع از پیشنهاد (پروپوزال) مشخص می‌شود و دانشجو در جلسه ای که با حضور اعضای تیم راهنمایی، دو نفر داور تعیین شده توسط گروه و نماینده تحصیلات تکمیلی برگزار می‌گردد از طرح پیشنهادی خود دفاع نماید.

۳- پیشنهاد به همراه صورت جلسه دفاع از پروپوزال تحویل گروه آموزشی شده و بعد از تصویب در گروه آموزشی، به همراه سایر مستندات تحویل دانشکده می‌شود. این مستندات عبارتند از:

الف) فایل word و pdf پیشنهاد مطابق با نمونه موجود در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه.

ب) گزارش پیشینه پژوهش از ایرانداک. در خصوص پارساهایی که به زبان های غیر فارسی نوشته می شوند مرجع تعیین میزان مشابهت با دیگر اسناد، سامانه های ithenticate.com (در خصوص پارساهای انگلیسی) و سمیم نور samimnoor.ir (در خصوص پارساهای عربی) می باشد.

ج) فرم تکمیل شده تایید طرح پیشنهادی رساله دکتری.

۴- پیشنهاد پس از تصویب در دانشکده، برای بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، ارجاع می‌گردد.

۵- تمام مراحل تصویب پیشنهاد از درخواست دانشجو تا تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، باید در سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی دانشگاه (ژیرو) ثبت گردد.

ماده ۴۴. تصویب پیشنهاد رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱. رویکردها و سیاست‌های کلان برای جهت‌دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می‌کند.

تبصره ۲. دانشگاه مجاز است موارد زیر را به عنوان جانشین آزمون جامع از دانشجو بپذیرد و نمره آن را بر اساس ضوابط مندرج در شیوه نامه اجرایی موضوع ماده ۵۱ این آیین‌نامه ثبت نماید:

- در صورت کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجو به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده شده
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از زمان آزمون جامع
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین‌المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر در دوران تحصیل دکتری تخصصی تا پیش از زمان آزمون جامع

تبصره الحاقی ماده ۴۴- هر دانشجوی دکتری ملزم به گذراندن ارزیابی جامع طبق شرایط ماده ۴۱ می‌باشد.

ماده ۴۵. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیئت علمی دارای شرایط دانشگاه شهید مدنی آذربایجان با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می‌شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیئت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان‌پذیر است.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۴۵- شرایط استاد راهنمای دوم و اساتید مشاور:

- ۱- استاد راهنمای دوم پیشنهادی از واحدهای مختلف دانشگاه‌های آزاد اسلامی یا پیام نور بایستی دانشیار یا استاد تمام بوده و به صورت همزمان، راهنمایی حداکثر دو نفر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان را می‌تواند قبول نماید. همچنین، هر عضو هیات علمی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان می‌تواند حداکثر دو نفر دانشجوی تحت راهنمایی مشترک با استادان دانشگاه‌های مذکور داشته باشد.
- ۲- هر عضو هیات علمی خارج از دانشگاه برحسب مرتبه علمی، می‌تواند راهنمای دوم حداکثر تعداد ذکر شده در جدول ذیل را برعهده بگیرد. برای اساتید مشاور محدودیتی وجود ندارد.

مرتبه	استادیار	دانشیار	استاد
تعداد دانشجو	۲	۳	۴

۳- استاد راهنما می‌تواند حداکثر ۶ ماه قبل از دفاع دانشجو نسبت به معرفی یا تغییر استاد مشاور رساله با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه و دانشکده، اقدام نماید. هر گونه تغییر در اعضای گروه راهنمایی رساله (اساتید راهنما و مشاور)، در صورتی مجاز خواهد بود که تعداد و چارچوب واحدهای آموزانه قبلی دستخوش تغییر نگردد.

۴- سهم استادان راهنما و مشاور از واحد معادل رساله‌ی دانشجویان دکتری براساس اعداد مندرج در جدول زیر تعیین می‌گردد. ضمناً واحد معادل برای استادان راهنما پس از کسر سهم استاد مشاور بین آن‌ها تقسیم می‌شود. اگر تعداد استاد مشاور دو نفر باشد سهم مربوطه بین آن دو تقسیم می‌گردد.

استاد مشاور (واحد)		استاد راهنما برحسب درصد مشارکت (حالت ۱)		استاد راهنما برحسب درصد مشارکت (حالت ۲)	
		راهنمای اول	راهنمای دوم	راهنمای اول	راهنمای دوم
۲ یا ۳ یا ۳/۶		٪۶۰	٪۴۰	٪۷۰	٪۳۰

۵- سقف ظرفیت پذیرش راهنمایی پایان نامه/رساله دانشجویان تحصیلات تکمیلی (اعم از مرحله آموزش و پژوهش) توسط اعضای محترم هیأت علمی حائز شرایط، برای دوره‌های روزانه:

ردیف	رتبه علمی	استادیار	دانشیار	استاد
۱	فقط مقطع کارشناسی ارشد*	۶	۷	۸
۲	فقط مقطع دکتری تخصصی**	۴	۵	۶
۳	کارشناسی ارشد + دکتری***	۹	۱۰	۱۱

* این حالت برای گروه‌هایی است که رشته تحصیلی در مقطع دکتری ندارند و یا اعضای محترم هیأت علمی که صرفاً در مقطع کارشناسی ارشد دانشجو می‌پذیرند.

** این حالت برای اعضای محترم هیأت علمی است که صرفاً در مقطع دکتری دانشجو می‌پذیرند.

*** این حالت برای اعضای محترم هیأت علمی است که در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری بطور همزمان دانشجو می‌پذیرند (تعداد راهنمایی پایان نامه‌های مقطع کارشناسی ارشد و دکتری تحت راهنمایی، نباید از حداکثرهای مندرج در ردیف‌های ۱ و ۲ جدول فوق تجاوز کند).

۶- در مورد افزایش ظرفیت پذیرش راهنمایی رساله دانشجو (حداکثر یک مورد) توسط اعضای هیأت علمی صرفاً با مرتبه استادی به صورت موردی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، تصمیم‌گیری می‌شود.

۷- هر گونه تغییر در پیشنهاد (پروپوزال)، اعم از جزئی یا کلی، مانند عنوان یا استاد راهنمای دوم یا مشاور رساله، فقط با مجوز شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و از طریق ارائه دلایل توجیهی استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی و دانشکده‌ی مربوطه امکان‌پذیر است. بدیهی است، در صورت تغییر عنوان، گزارش پیشینه‌ی پژوهش ارائه شده از سامانه ایرانداک، باید تکراری نبودن عنوان جدید رساله را تأیید نماید. در صورت موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با هرگونه تغییر در عنوان رساله، دانشجو حداقل ۶ ماه بعد از تاریخ تصویب در شورا، می‌تواند از رساله‌ی خود دفاع نمایند.

ماده ۴۶. دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین‌نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه‌های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.

ماده ۴۷. دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. محدوده شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی با رعایت تبصره ۲ و ۳ همین ماده توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است.

تبصره ۲: در تعیین شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی موضوع تبصره ۱ این ماده با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور، چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین المللی معتبر مورد تأیید

دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین المللی ثبت اختراع معتبر مورد تأیید دانشگاه الزامی است. دانشگاه می تواند مواردی همچون نظریه پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب سازوکار پیش بینی شده در تبصره ۱ همین ماده جایگزین مقاله دوم پذیرفته شده نماید.

تبصره ۳: اخذ کد DOI یا DOR (ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می شود.

تبصره الحاقی ۱ ماده ۴۷- شرایط و نحوه درخواست مجوز دفاع:

۱- دفاع از رساله حداقل ده ماه پس از تصویب طرح پیشنهادی رساله در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان پذیر است، مشروط بر اینکه که طول دوره تحصیل دانشجو کمتر از ۶ نیمسال نشود. دانشجو می تواند در طول نیمسال ششم از رساله خود دفاع کند.

۲- شرایط لازم برای صدور مجوز دفاع بشرح ذیل می باشد:

- رعایت شیوه نامه نگارش رساله دکتری که در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه موجود است.
- تایید کیفیت علمی و صحت مطالب رساله از طرف استاد یا اساتید راهنما.
- گواهی قبولی در ارزیابی جامع.
- احراز بسندگی زبان خارجی مطابق تبصره الحاقی ۱ ماده ۴۱.
- چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه .
- نشریات نمایه شده بین المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه عبارتند از مجلات ISC با رتبه های Q₁, Q₂, Q₃, مجلات JCR با رتبه های Q₁, Q₂, Q₃, Q₄، و مجلات SCOPUS با رتبه های Q₁, Q₂, Q₃, Q₄
- هیچ کدام از موارد ذکر شده در تبصره ۲ ماده ۴۷ نمی تواند جایگزین چاپ مقاله شده و چاپ دو مقاله (گواهی چاپ فقط برای یک مقاله مورد قبول است) با شرایط ذکر شده الزامی است.
- هیچ کدام از نشریات مذکور نباید در لیست سیاه JCR, ISC, Scopus, Web of Science، وزارتین، شورای عالی حوزه های علمیه و یا دانشگاه های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار گرفته باشند.
- نویسندگان مقاله فقط می تواند شامل دانشجو و اعضای گروه راهنمایی رساله (اساتید راهنما و مشاور) باشد.
- نویسندگان مقاله باید دانشجو و یا استاد راهنما باشد.
- ذکر وابستگی دانشجو یا استاد راهنمای اول به دانشگاه شهید مدنی آذربایجان الزامی است.
- ارائه گزارش همانندجویی از سامانه ایرانداک. در خصوص پارساهایی که به زبان های غیر فارسی نوشته می شوند مرجع تعیین میزان مشابهت با دیگر اسناد، سامانه های ithenticate.com (در خصوص پارساهای انگلیسی) و samimnoor.ir (در خصوص پارساهای عربی) باشد. در خصوص پارساهای دانشجویان بین المللی که به زبان انگلیسی یا عربی نگاشته می شود، علاوه بر استعلام از سامانه های فوق، گزارش همانندجویی از سامانه ایرانداک نیز اخذ گردد و برای اخذ مجوز دفاع به همراه سایر مدارک ضمیمه گردد.

۲- دفاع از رساله پس از درخواست استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و صدور مجوز دفاع از سوی مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان پذیر است. درخواست مجوز دفاع صرفاً از طریق سامانه

مدیریت اطلاعات پژوهشی دانشگاه (ژیرو) امکان‌پذیر است. لازم است رساله تدوین شده به همراه سایر مدارک لازم ۱۵ روز قبل از تاریخ دفاع به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال گردد.

۳- لازم است دانشکده‌ها برنامه دفاع رساله را به گونه‌ای مدیریت کنند که هیأت داوران حداقل سه هفته برای اظهارنظر فرصت داشته باشند.

۴- ترکیب هیأت داوران با تصویب شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده بشرح ذیل انتخاب می‌گردد:

- استاد/استادان راهنما
- استاد/استادان مشاور
- سه عضو هیأت علمی با حداقل مرتبه استادیاری که یک عضو از داخل و دو عضو از خارج از دانشگاه انتخاب می‌شوند.
- یکی از داوران خارجی باید با مرتبه دانشیاری یا استادی باشد.
- یکی از داوران خارجی می‌تواند از متخصصان حرفه‌ای انتخاب شود.
- حضور نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه در جلسات دفاع از رساله (بدون حق رای) الزامی است.

۵- آخرین تاریخ دفاع دانشجویان از رساله دکتری در نیمسال های دوم تا ۳۱ شهریور و در نیمسال های اول تا یک روز مانده به شروع نیمسال دوم می‌باشد.

۶- صورتجلسه نتیجه دفاع، تاییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه و برگه ارزشیابی اعضای هیأت داوران مطابق با جدول نمره دهی موجود در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه، حداکثر تا ۴۵ روز بعد از تاریخ دفاع دانشجو باید به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال گردد. در صورت عدم ارسال تا موعد مقرر، نمره واقعی دانشجو با لحاظ عدم انجام اصلاحات منظور خواهد شد. لازم به یادآوری است اصلاحات خواسته شده توسط هیأت داوران باید در برگه ارزیابی به طور شفاف نوشته شود.

تبصره الحاقی ۲ ماده ۴۷- دانشجو بعد از کسب نمره قبولی در جلسه دفاع از رساله دکتری، باید مطابق دستورالعمل موجود در تارنمای مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه نسبت به تحویل پایان نامه و تسویه حساب اقدام نماید.

ماده ۴۸. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۶)؛

- قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می‌باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تایید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳. دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می‌کند.

ماده ۴۹. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۵۰. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی-برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۵۱. دانشگاه‌هایی که همزمان دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل می‌باشند موظف هستند حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ نسبت به تدوین شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه اقدام نمایند و آن را جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه‌نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۱. دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام‌نور، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشگاه فرهنگیان موظف می‌باشند شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه را حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ در سازمان مرکزی خود تدوین و جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه‌نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۲. دانشگاه‌هایی که دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل به طور توأمان نمی‌باشند از شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه جامع و معین دولتی استان محل استقرار خود مندرج در بند ۳۹ پیوست شماره ۱ این آیین‌نامه تبعیت می‌نمایند.

تبصره ۳. رعایت کلیه مواد و تبصره‌های این آیین‌نامه در شیوه‌نامه اجرایی تدوین شده توسط دانشگاه الزامی است.

تبصره ۴. دانشگاه موظف هستند این آیین‌نامه و شیوه‌نامه اجرایی مورد بهره‌برداری برای آن را از طریق درگاه‌های اطلاع‌رسانی خود به اطلاع دانشجویان و اعضاء هیئت علمی دانشگاه برسانند.

تبصره ۵. در صورت عدم تصویب و ابلاغ شیوه‌نامه اجرایی توسط دانشگاه پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳، آخرین شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه تهران (شیوه‌نامه تدوین شده برای ورودی‌های سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مطابق مواد این آیین‌نامه) ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۶. برای دانشجویان هر ورودی (تا پایان دوره تحصیلی) شیوه‌نامه اجرایی شروع دوره ملاک عمل است.

ماده ۵۲. مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۵۳. این آیین‌نامه و تبصره‌های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم الاجراست. مواردی که در شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه‌ها مطابق با این آیین‌نامه تنظیم می‌شود نیز برای دانشجویان ورودی سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم الاجراست. برای دانشجویان ورودی‌های پیشین، مطابق با آیین‌نامه‌های ابلاغی دوره‌های خود عمل می‌شود.

ماده ۵۴. این آیین‌نامه با یک مقدمه، ۵۴ ماده و یک پیوست، در جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ به تصویب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی رسید و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لغو و بلاثر است.

این شیوه‌نامه در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۱ شورای آموزشی دانشگاه مطرح و به تصویب رسید و برای کلیه دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳، لازم‌الاجرا می‌باشد. هرگونه تعبیر و تفسیر در خصوص مواد این شیوه‌نامه، تبصره‌های آن و موارد پیش‌بینی نشده، برعهده شورای آموزشی دانشگاه می‌باشد.

پیوست شماره ۱ آیین نامه

(تعاریف)

۱. **وزارت:** منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. **شورای عالی برنامه ریزی آموزشی:** منظور شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت است.
۳. **دانشگاه:** منظور هر یک از دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط که مجری دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی هستند.
۴. **آموزش رایگان:** منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۵. **مدرس:** عضو هیئت علمی دانشگاه یا شخصی که به واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس در دانشگاه بکارگیری می شود.
۶. **دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۷. **دانش آموخته:** فردی است که یکی از رشته های دوره های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۸. **حضور:** شیوه ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیتهای تحصیلی دانشگاه شرکت می کند.
۹. **غیرحضور:** شیوه ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیتهای تحصیلی دارد.
۱۰. **نیمه حضور:** شیوه ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیرحضور به انجام می رسد.
۱۱. **شهریه پرداز:** منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه ها است.
۱۲. **نیمسال تحصیلی:** بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۳. **بازه تابستانی:** بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
۱۴. **برنامه درسی:** مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی است.
۱۵. **واحد درسی:** ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تعیین می شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی اجرا می شود.
۱۶. **درس جبرانی:** درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می شود. این نوع درس فقط برای دانشجویانی که از رشته های غیر مرتبط وارد دوره شده اند مطابق ضوابط وزارت قابل ارائه است.
۱۷. **مشروطی:** وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، میانگین کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۸. **رشته تحصیلی:** یک شعبه فرعی از شاخه های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می انجامد.
۱۹. **گرایش تحصیلی:** به شعبه ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می شود. اختلاف درس ها در دو

گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.

۲۰. **کاردانی پیوسته:** دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش دانشگاهی) به آن وارد می‌شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می‌آیند.

۲۱. **کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد می‌شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می‌آید.

۲۲. **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می‌آید.

۲۳. **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

۲۴. **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۵. **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می‌شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.

۲۶. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته‌های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته‌بندی می‌شود.

۲۷. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.

۲۸. **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.

۲۹. **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.

۳۰. **شیوه آموزشی-پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان‌نامه و یا رساله می‌شود.

۳۱. **شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت‌نام می‌شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می‌کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیرحضوری تحصیل می‌کند.

۳۲. **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می‌شود.

۳۳. **راهنمای آموزشی:** عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.

۳۴. **پایان‌نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می‌شود.

۳۵. **رساله:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می‌شود.

۳۶. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان‌نامه یا رساله بر عهده دارد.

۳۷. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان‌نامه و یا رساله بر عهده دارد.

۳۸. **هیئت داوران:** اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان‌نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می‌شوند.

۳۹. **دانشگاه جامع و معین دولتی استان موضوع آیین نامه مذکور:** آذربایجان شرقی (دانشگاه تبریز)، آذربایجان غربی (دانشگاه ارومیه)، اردبیل (دانشگاه محقق اردبیلی)، اصفهان (دانشگاه اصفهان)، البرز (دانشگاه خوارزمی)، ایلام (دانشگاه ایلام)، بوشهر (دانشگاه خلیج فارس)، تهران (دانشگاه تهران)، چهارمحال و بختیاری (دانشگاه شهرکرد)، خراسان جنوبی (دانشگاه بیرجند)، خراسان شمالی (دانشگاه بجنورد)، خراسان رضوی (دانشگاه فردوسی مشهد)، خوزستان (دانشگاه شهید چمران اهواز)، زنجان (دانشگاه زنجان)، سمنان (دانشگاه سمنان)، سیستان و بلوچستان (دانشگاه سیستان و بلوچستان)، فارس (دانشگاه شیراز)، قزوین (دانشگاه امام خمینی (ره) قزوین)، قم (دانشگاه قم)، کردستان (دانشگاه کردستان)، کرمان (دانشگاه شهید باهنر کرمان)، کرمانشاه (دانشگاه رازی)، کهگیلویه و بویراحمد (دانشگاه یاسوج)، گلستان (دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان)، گیلان (دانشگاه گیلان)، لرستان (دانشگاه لرستان)، مازندران (دانشگاه مازندران)، مرکزی (دانشگاه اراک)، هرمزگان (دانشگاه هرمزگان)، همدان (دانشگاه بوعلی سینا)، یزد (دانشگاه یزد)

۴۰. **هزینه های رفاهی:** منظور تسهیلات و امکانات غیر آموزشی مانند کمک هزینه‌های خوابگاه، تغذیه، ایاب و ذهاب و سایر مواردی که توسط دانشگاه به صورت رایگان یا یارانه‌ای به دانشجو تخصیص می‌یابد.